

Speltid: 26 min

Från: 13 år

Ämne: Samhällskunskap

Produktionsland:
USA, 2016

Svensk version:
© Cinebox, 2017

Ansvarig utgivare:
Ann Nordström

Filmmnr: 1747

**För ytterligare
källinformation:**
Kontakta Cinebox
08-445 25 50

Internationella händelser

Ibland kan det vara lärorikt att ta del av världshändelser ur ett annat perspektiv än vi är vana vid. Det kan vara utlandets blick på Sverige eller Sveriges blick på andra länder. I serien Internationella händelser skildras aktuella konfliktområden och händelser i en amerikansk produktion.

USA är en stormakt som är en aktör på många platser på jorden. I programmen ges intressanta förklaringar till de internationella insatserna utifrån amerikanska och lokala experter. Diskutera vinkeln och avsändarens roll i seriens olika delar.

Mellanöstern

De många olika konflikterna gör situationen i Mellanöstern extremt komplicerad. Det finns allianser i regionen som går långt tillbaka i tiden och som bland annat bottenar i splittringen mellan sunnimusli-mer och shiamuslimer. Iran domineras av shiaislam och Saudiarabien av sunniislam. USA har genom historien stöttat Saudiarabien, Turkiet, Israel och kurderna.

I samband med bildandet av IS och konflikten i Syrien har traditionella allianser satts på prov och det har utvecklats till ett krig mellan intressen utanför Syriens gränser. Syriens shiamuslimske president Al-Assad stöts av både Ryssland och Iran, medan de syriska rebellerna i sin tur understöds av USA med sina allierade som Saudiarabien, Turkiet och kurderna. IS å sin sida får finansiering av till exempel privatpersoner i Saudiarabien med sunnimuslimska intressen. Hur kan USA bevaka sina intressen i området utan att orsaka ytterligare skada och splittring? I Syrien vill USA avsätta Al-Assad men inte riskera ett växande inbördeskrig.

Filmen belyser vilken betydelse relationer till andra länder och bildandet av allianser har. Det blir svårare att fatta beslut eftersom konflikter inte sällan kan bli mer komplicerade än de annars hade varit tack vare länder som stödjer varandra.

Begrepp/Nyckelord

Allianser, maktbalans, bundsförvanter, shiamuslimer, sunnimuslimer, koalition, kemiska vapen, sanktioner, kärnenergiavtal, auktoritär, instabilitet, revolution, diplomati, intervention.

Frågor till filmen

1. USA har haft stort inflytande i området, särskilt under tiden efter andra världskriget och fram till idag. Vilka länder har USA främst samarbetat med?
2. Vilka länder i Mellanöstern domineras främst av shiaislam?
3. Vilka länder i Mellanöstern domineras främst av sunniislam?
4. Vad innebar den arabiska våren? Vad hände i Syrien?
5. Hur har IS inträde förändrat relationerna mellan länderna i Mellanöstern?
6. I Syrien har konflikten nu varat i många år och Assad sitter kvar vid makten. Vilka andra länder är främst intresserade av att han ska sitta kvar? Vilka vill avsätta honom?
7. Vilken är den röda linjen som Barack Obama talar om i filmen?
8. Vad innebar kärnenergiavtalet som Iran skrev under tillsammans med sex stormakter (bl.a. USA) sommaren 2015?

Diskussionsfrågor

1. Det är många länder som har intresse i hur utvecklingen sker i mellanöstern. Det tar sig bland annat uttryck i att flera länder får stöd av andra i konflikter. Vilka fördelar och nackdelar finns det med att skapa allianser? Koppla gärna diskussionen till exemplet med Jemen. Vilka historiska exempel kan eleverna komma på där allianser haft stor betydelse?
2. USA är tydligt inblandad i många av de konflikter som finns i området. Vilken roll har USA för stabiliteten i mellanöstern? Hur kan de agera för att kunna bevaka sina intressen och samtidigt se till så de inte bidrar till att området blir än mer splittrat och osäkert? Vad lyfter de fram i filmen? Vad tror eleverna?
3. Filmen är skapad av ett amerikanskt produktionsbolag. Tror ni att det kan ha påverkat hur olika saker presenteras? Kan det ha påverkat vinklingen av olika händelser eller förhållanden? Hur tror ni att vi påverkas av det vi ser på nyhetssändningar i TV eller läser om i tidningar eller på nätet? Prata med eleverna om vad det innebär att lyfta fram något ur olika perspektiv och vad det innebär att vinkla en presentation. Kanske kan samtalet även leda till en diskussion om det så aktuella "fake news"? Vad innebär det att vara källkritisk? Diskutera begreppen subjektivitet och objektivitet.

Förslag till arbete med filmen:

- Låt eleverna anteckna svar på frågorna under tiden att ni tittar på filmen. Låt eleverna berätta för varandra vad de har skrivit ned.
- Dela in klassen i grupper som samtalar kring diskussionsfrågorna. Låt dem redovisa sina tankar för hela klassen efter en stund.

Fördjupning

- Låt eleverna skapa digitala tankekartor, exempelvis i prezi, som visar allianser i Mellanöstern. De redovisar genom att samtidigt som de presenterar föra ett resonemang kring alliansers betydelse i området.
- Låt eleverna spela brädspel, eller digitala spel, där bildandet av allianser utgör en viktig del av spelet ("Risk" är ett exempel).

Här kan du hämta mer information

<http://www.so-rummet.se/kategorier/samhallskunskap/varldens-lander-samhallskunskap/mellanostern-samhallskunskap>

<https://varldspolitikifokus.wordpress.com/2016/07/01/den-islamistiska-terrorisemen-i-europa-mellanosterns-krig-orsaker-och-losningar/>

<https://www.ui.se/globalassets/landguiden/lektioner/aktuella-vapnade-konflikter.pdf>

<http://www.so-rummet.se/lektioner-och-lararmaterial/kallkritik>

<http://www.globalis.se/Konflikter/Irak>

<http://www.sakerhetspolitik.se/Hot-och-risker/Terrorism/Kriget-mot-terrorisem/>

<https://www.svd.se/darfor-har-usa-kort-fast-i-mellanostern>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/usas-forsvarsminister-till-mellanostern/>

www.ne.se - Nationalencyklopedin

<https://duckduckgo.com/> - En sökmotor som inte spårar dig

<http://factlab.com/#lo=1> - Dagens nyheters skolsajt

<http://www.cinebox.se/> - Cinebox hemsida

PROGRAMMEN STÄMMER VÄL MOT LÄROPLANERNAS SYFTE OCH KURSMÅL I LGR11 SAMT GY11:

LGR11

Samhällskunskap ur ämnets syfte:

Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. I dag står människor i olika delar av världen inför både möjligheter och problem kopplade till globalisering, interkulturella relationer och hållbar samhällsutveckling.

Åk 7-9

Information och kommunikation:

Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel en dagstidnings olika delar. Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet.

Rättigheter och rättsskipning:

Hur mänskliga rättigheter kränks i olika delar av världen.

Beslutsfattande och politiska idéer:

Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen. FN:s syfte och huvudsakliga uppdrag, andra former av internationell konflikthantering och folkrätten i väpnade konflikter.

GY11

Samhällskunskap ur ämnets syfte:

Eleverna ska utveckla följande: Kunskaper om demokrati och de mänskliga rättigheterna såväl de individuella som de kollektiva rättigheterna, samhällsfrågor, samhällsförhållanden samt olika samhällens organisation och funktion från lokal till global nivå utifrån olika tolkningar och perspektiv. Förmåga att söka, kritiskt granska och tolka information från olika källor samt värdera källornas relevans och trovärdighet.

Samhällskunskap 1a1, 50 poäng:

- *Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån olika demokratimodeller och den digitala teknikens möjligheter.*
- *Mediers innehåll och nyhetsvärdering i samband med frågor om demokrati och politik.*

Samhällskunskap 1b, 100 poäng:

- *De mänskliga rättigheterna, vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.*
- *Folkrätten i väpnade konflikter. Den internationella humanitära rätten och skyddet för civila i väpnade konflikter*
- *Mediers innehåll och nyhetsvärdering.*

Samhällskunskap 2, 100 poäng, ur centralt innehåll:

- *Det nutida samhällets politiska utveckling utifrån historiska ideologiska villkor, till exempel mänskliga rättigheter, nationalism, kolonialism och jämställdhet, i relation till maktfördelning och ekonomiska villkor. Frågor om aktörens handlingsfrihet kontra strukturella villkor.*
- *Källkritisk granskning, tolkning och värdering av information från olika medier*

Samhällskunskap 3, 100 poäng, ur ämnets syfte:

- *Ett komplext samhälle med stort informationsflöde och snabb förändringstakt kräver ett kritiskt förhållningssätt och eleverna ska därför ges möjlighet att utveckla ett sådant. Det omfattar förmåga att söka, strukturera och värdera information från olika källor och medier samt förmåga att dra slutsatser utifrån informationen.*

Internationell ekonomi, 100 poäng, som bygger på kursen samhällskunskap 1a2 eller kursen samhällskunskap 1b.